

ДИКА́НСЬКИЙ ІСТО́РИКО-КРАЄЗНА́ВЧИЙ МУЗЕ́Й ім. Д. Гармаша Засн. 1959 у смт Диканька Полтав. обл. з ініціативи вчителя історії Т. Перцюка при заг.-осв. школі як музей на громад. засадах. Від 1967 — нар., від 1978 — держ. Від 1999 носить ім'я свого будівничого і дир., 10-річ. в'язня сталін. концтаборів Д. Гармаша (як голова райплану та заступник голови райвиконкому багато зробив і для розбудови Диканьки). Фонди музею (понад 8 тис. експонатів) з історії, етнографії, культури розкривають минуле, відображають сьогодення Диканщини та знайомлять з її природою. Тут зберігаються цінні знахідки зі скіф. поховань, археол. колекція від неоліту до часів Київ. Русі, зокрема кам'яні тесло та сокири, бронз. вістря стріл, прикраси, посуд, знаряддя праці слов'ян та їх сусідів, кам'яні антропоморфні скульптури божества (1 тис. н. е., с. Чернечий Яр), голова половец. кам'яної баби (12 ст., с. Ландарі; обидва — Дикан. р-н). Матеріальна культура середньовіч. історії краю представлена кресалами, посудом, козац. люльками, шаблею, рушницями, пістолями, турец. алебардою (17 ст.) тощо. Окремий розділ експозиції присвячено козац.-князів. роду Кочубеїв,

яким належала Диканька. Багатий етногр. матеріал музею — одяг, речі домаш. вжитку, сволок з вирізьбленим написом, залізна кована скриня 18 ст., вироби нар. промислів та ремесел 19 — поч. 20 ст. Відтворено інтер'єр селян. хати. Детально висвітлена історія 20 — поч. 21 ст.

Дикан. картинна галерея — відділ музею. Засн. 1961 як кімната-музей «Укр. образотворче мистецтво» при Дикан. рай. Будинку культури. З ініціативи Б. Піаніди від жовтня 1967 — картинна галерея. 130 творів передано художниками з Києва й Полтави. Від 1985 як відділ музею галерея розміщується в окремому двоповерховому будинку на 8 кімнат. Зали присвяч. М. Гоголю, Т. Шевченку, М. Башкирцеві; експонуються полотна митців краю; є виставк. зала, діяла дит. художня студія. На 2-му поверсі — мемор. кімнати, присвяч. творчості Л. Ільченка, самобут. маляра Ф. Марченка. У фондах бл. 600 експонатів. Серед них — роботи В. Касіяна, А. Базилевича, О. Максименка, Г. Якутовича, Б. Піаніди, П. Горобця, О. Литвина, керам. посуд і вази Т. Демченка, Г. Пошивайла, килим О. Хлонь, фаянс. посуд Б. П'яниди, вироби місц. майстрів І. Дроб'язка, Б. Жовтоватого, І. Яковенка.

Рекомендована література

1. Гармаш Д. М., Скорик В. П., Швець Т. Д. Диканський історико-краєзнавчий музей: Путівник. Х., 1990.
2. Картинна галерея в Диканьці // Соціаліст. культура. 1968. № 1;
3. Чирка Н. Краса служити людям // Труд. слава. Диканька, 1985, 14 трав.

В. П. Скорик, В. М. Ханко

Бібліографічний опис:

Диканський історико-краєзнавчий музей ім. Д. Гармаша / В. П. Скорик, В. М. Ханко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-24243>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).